

allerede ved deres Størrelse fyldestgjøre det naturlige Krav til en Bondegaard, at Afsbruget skal kunne afgive tilstrækkeligt Underhold til en Gaardmandsfamilie, og Dptagelsen af en legal Grændsebestemmelse vil fra Administrationens Side kræve et mere aarvaagent Tilsyn med Fæsteligens Opfyldelse, end den hidtil tvivlsomme Afgrændsning har gjort mulig. Kommer nu hertil, at Flertallet igjennem en ny Affattelse af Paragrafens 3die Stykke paa den ene Side — ved Dptagelsen af Ordet „Gaardparceller“ — har stræbt at forebygge, at gammel Husjord skulde falde ind under Fæstetvangen, men paa den anden Side allerede vil lade denne indtræde, naar „Størstedelen“ af det omspurgte Jordbrug er dannet af Gaardparceller, forvente vi, at den fastsatte Grændse af 2 Tønder Hartkorn vil kunne gjøre Regning paa almindelig Tilslutning. Vi have derhos forsøgt at give Paragrafens Nr. 2 en saadan Affattelse, at det deraf fremgaar, at enhver Gaardparcel paa 2 Tdr. Hartkorn eller derover er Fæstelig undergivet, uden Hensyn til om den ved Bebyggelse kan siges at være bleven en selvstændig Eiendom (Ændringsforslag Nr. 12). Paa samme Maade som ved § 1 have vi derhos udtrykkelig undtaget fra Fæsteligten Jord, som fra Udskiftningen har været betragtet som Huslod, ligesom vi ogsaa, for saavidt mulig, at forebygge, at der, efter at samtlige et Godses Fæstegaarde ere solgte, skulde kunne blive Spørgsmaal om vedvarende Fæstetvang for Parcellerne, have bragt i Forslag, at det af saadanne Parceller dannede Jordbrug ikke falde ind under Fæstelig, naar Parcellerne i et Tidsrum af 10 Aar have været anvendte som Husmandslodder (Ændringsforslag Nr. 13).

Til § 7.

Udvalgets Flertal billiger Forslaget om at ophæve den ved Forordningen 15de Juni 1792 § 11 og Lov af 25de Juni 1870 hjemlede Ret til at bortforpagte Gaarde, der ere Fæstetvang undergivne, og kan i saa Henseende i det Hele slutte sig til de Betragtninger, som Landssthingsudvalgets Flertal i saa Henseende udtalte i forrige Samling (se vedlagte Aftryk af Flertallets Betænkning).

Udvalgenes Betænkninger. Ordl. Saml. 1871.

Da Bestemmelserne i de ovennævnte Love ikke blot gjælde Fæstegodsset, men ogsaa Selveiergaarde, foreslaas det at lade §§ 7 og 8 skifte Plads (Ændringsforslag Nr. 17).

Til § 8.

Ligesom man billiger den i Paragrafens første Stykke indeholdte Ophævelse af den hidtidige Indskrænkning i Godseienes Ret efter Loven af 19de Februar 1861 § 2 til at udtage Bondejord til fri Raadighed som over Hovedgaardsjord, at saadan Inddragning først kan finde Sted efter Salg af et vist Antal af Gaarde, saaledes mener Udvalgets Flertal ogsaa at maatte bifalde Paragrafens øvrige Indhold, hvorefter den fremtidige Ret til saadan Inddragning af Bondejord gjøres afhængig af, at det for Indenrigsministeren godtgjøres, at Salg af Fæstegodsset finder Sted i et jevnt fremskridende Forhold. Det vilde formentlig have været i sin Orden, om Loven fra Først af selv havde givet Retten en sliq Begrændsning, og en saadan vilde vistnok have yttret gavnlig Indflydelse paa Fæstegodssets Afhændelse, og det skjønes ikke at indeholde nogen Ubillighed, at Loven nu modtager en saadan Afslutning, i Særdeleshed naar der dog endnu steds, saaledes som Lovudkastet foreslaar, aabnes Godseierne Afgang til Rettens Benyttelse i en Tid af hened 30 Aar.

Da de Gaarde, som Godseieren har vundet Ret til at inddrage, ikke skal medregnes i de Dele af Godsset, af hvis Afhændelse Inddragningsretten gjøres afhængig, foreslaar Udvalget en forandret Affattelse af Kvantitetsbestemmelserne, hvorved Lovreglens Indhold vil fremtræde i større Klarhed (Ændringsforslag Nr. 15).

Endnu skal man foreslaa, at de med Romertal antydede Afdelinger af Loven bortfalde, da disse ikke turde være af praktisk Betydning (Ændringsforslag Nr. 18), og at Lovens Titel forandres derhen, at Ophævelsen af de lange Forpagtninger, der ikke blot gjælde Fæstegodsset, særlig nævnes.

I Overensstemmelse hermed indstiller Udvalgets Flertal (Weinholt, Brock, Hansen, Larsen og Næssing) Lovforslaget til Vedtagelse med nedenstaaende Ændringer: